

Чл. 79 от ЗЗД

Чл. 86 от ЗЗД

Чл. 92 от ЗЗД

Чл. 111, б. „в“ от ЗЗД

Чл. 116 от ЗЗД

Чл. 258 и сл. От ЗЗД

Договор за изработка

Решение от 30.06.2017 г. на Арбитражен съд при БСК по ВАД № 20/2016 г.

Договорът за оптимизация на сайт (Search Engine Optimisation) е договор за услуга, който се урежда от чл.258 и сл. ЗЗД, касаещи договора за изработка. Този договор е с продължително изпълнение и цели по-добра видимост и популярност на сайта на търговеца в натуралните резултати на търсачките, каквато е google.bg, чрез манипулирането на тези търсачки. Вземанията на ответника за плащане на възнаграждението по този договор, както и за неустойките от неизпълнението на ответника са периодични плащания, поради което по отношение на тях арбитражният състав намира, че ще се приложи кратката 3-годишна давност, като тя тече за всяко периодично вземане поотделно.

Председател: доц. д-р Таня Йосифова

Членове: д-р Нина Чилова

**проф. д-р Александър
Воденичаров**

Производството е по реда на чл.22 и сл. ЗМТА и чл.16 и сл. от Правилника за работата на Арбитражния съд при БСК.

Ищецът претендира дължими суми за възнаграждения по сключен между него и ответника Договор за оптимизация за google.bg, съгласно който ищецът, в качеството си на Изпълнител, се задължава срещу възнаграждение да

извърши оптимизация на сайта на ответника. Претендира също неустойка, равняваща се на мораторната лихва върху всяко дължимо месечно възнаграждение, законната лихва за забава от деня на предявяване на иска до датата на изплащането ѝ и извършените по арбитражното производство разноски и такси, включително за адвокатско възнаграждение.

Според ищеца договорът е прекратен с изтичането на предвидения в него едногодишния срок, като Възложителят е заплатил възнаграждение само за първия месец от действието на договора. Ищецът поддържа, че поради несигурността на резултата от процеса по оптимизация, възнаграждението, дължимо от ответника, е фиксирано и не зависи от постигнатите резултати. Работата била приета от възложителя без възражения. От електронната кореспонденция между страните ставало ясно, че ответникът бавел плащанията, тъй като очаквал парични постъпления („парични потоци“).

Ищецът твърди, че е изпълнявал задълженията си по договора точно и добросъвестно, като е извършвал оптимизация на 46 ключови думи от 30 договорени, и е оптимизирал успешно 17 ключови думи, за които е отчетен ръст в позиционирането им в натуралните резултати за google.bg. Посочва, че като изпълнител по договора е изградил и множество линкове (23) към уебстраницата на Възложителя, а през 2013 г., съгласно уеб-базирания инструмент Majestic е регистриран най-големия ръст на изградени линкове към сайта на ответника. Изпълнителят е извършил и вътрешен одит на страниците на ответника.

Ответникът оспорва предявените искове като неоснователни и недоказани. В Отговора на исковата молба се посочва, че нито едно от задълженията на ищеца, описани в договора, не е изпълнено още в началния етап на действие на договора и съгласно чл.18 от договора той е прекратен. Доказателство за това, според ответника, е изпратеното от служител съобщение за подновяване на месечния абонамент, както и кореспонденцията между представители на двете дружества, която, според ответника, е била възобновена след повече от три месеца от последното съобщение между тях и включва предложение за услуги от по-икономичен план на по-ниска цена на месец, което не е било прието от ответника. Това било доказателство, че договорът е прекратен поради неизпълнение от страна на ищеца.

Представителят на ответника в отговора на исковата молба прави възражение за изтекла давност на вземанията за възнаграждението по договора на ищеца, както и вземанията за неустойка, тъй като съгласно чл.111 ЗЗД те са периодични плащания и се погасяват с тригодишна давност.

Представителят на ответника оспорва следните представени от ищеца документи - доклад за ранкинг на ключови думи и видимост, доклад за изградените линкове, примерно изграден линк, доклад от професионалния инструмент Majestic за сайта, он-пейдж одит. Ответникът счита, че те не отговарят на изискванията на ГПК и не следва да бъдат приемани като доказателства по делото. В арбитражно заседание представените документи отново са оспорени с аргумента, че авторството по тях не е доказано и не е безспорно. Адв. N... посочва, че докладите, представени от ищеца, са елементи от сайта, изходящ от ищеца. Изтъква още, че издадените от ищеца фактури (с изключение на първата) не са получени в счетоводството на ответника, не са надлежно издадени съобразно изискванията на ЗДДС, а данъчното събитие е настъпило три години преди датите на фактурите.

Според адв. Й. договърът за оптимизация е прекратен три месеца след сключването му, а впоследствие ищецът е направил ново предложение към ответника, което не е било прието от последния.

V. Правни изводи

Арбитражният състав прие за установено следното. Между страните по настоящото арбитражно дело не се спори за сключването на договор между ищеца и ответника за оптимизация на сайта на ответника, както и за извършеното единствено плащане за първия месец от действието на договора в предвидения в него размер. Спори се дали Изпълнителят е изпълнил своите задължения точно и добросъвестно в съответствие с клаузите на договора, до кога е действал договърът и на какво основание е прекратен.

Срокът на действие, предвиден в договора, е една година. В приложения договор са изброени задълженията на страните. Посочени са задълженията на Изпълнителя, които включват оптимизация на кода на главната страница и вътрешни страници, както и оптимизация за google.bg за набор от не по-малко от 30 ключови думи по списък. Съгласно договора Възложителят дължи

месечно възнаграждение на Изпълнителя в точно определен размер, платимо между 1 и 7 число на всеки календарен месец.

Договорът за оптимизация на сайт (Search Engine Optimisation) е договор за услуга, който се урежда от чл.258 и сл. ЗЗД, касаещи договора за изработка. Този договор е с продължително изпълнение и цели по-добра видимост и популярност на сайта на търговеца в натуралните резултати на търсачките, каквато е google.bg, чрез манипулирането на тези търсачки. Подробности относно процеса на оптимизация на сайт се съдържат в заключението на вещото лице А.К. Той посочва, че с помощта на алгоритми за оценка се създава класация (ранкинг) на страниците и в зависимост от тази класация се позиционират търсените страници.

По отношение на доводите на ответника, с които оспорва представените от ищеца доказателства като такива с недоказано авторство и изходящи единствено от него, следва да посочим, че поради спецификата на извършваните дейности във връзка с оптимизацията на сайта страните по договора са се съгласили отчитането на дейността да се извършва по електронен път (на динамичен линк) и да се представят електронни документи, които са допустими като доказателства по действащото законодателство и арбитражният състав ги е кредитирал като годни да обосноват фактическите и правни изводи в настоящото арбитражно решение. Обстоятелството, че линковете са се намирали в сайта на ищеца, не означава, че той е можел да ги манипулира, предвид факта, че тези действия произхождат от автоматизирани системи и оставят следи в архива на независими сайтове, където се съхранява историята.

Видно от представената и приета от арбитражния състав съдебно-техническа експертиза заложените в договора резултати са били постигнати (отговор на Въпрос № 2 – повишена е видимостта на сайта в поне 15 позиции за поне 10 думи). По отношение на ежемесечното обновяване на доклада под формата на индивидуална страница в периода на действие на договора вещото лице посочва, че с голяма вероятност те са били периодично публикувани на тази страница. В арбитражното заседание вещото лице изясни, че на динамичния линк, на който са били изпращани отчетите има статистики, които показват крайния резултат, както и такива, които отразяват различните етапи през времето на нарастване. Тези изводи се потвърждавали и от независими сайтове – majestic.com и achiv.org.

Що се отнася до изграждането на 350 еднопосочни линка ежесечно вещото лице посочва, че с голяма вероятност тези линкове са били 350 и повече. Вещото лице в арбитражно заседание заяви, че е направил сравнение с независими сайтове и броят на линковете отговаря на тези в последния доклад, изпратен от ищеца.

Твърденията на ответника за прекратяване на договора три месеца след неговото сключване, не бяха подкрепени от събраните по делото доказателства. Основанията за прекратяване на договора са посочени в договора, като е предвидено, че при неизпълнение на задълженията по него той може да се прекрати с писмено уведомление от изправната към неизправната страна. По делото не бяха представени доказателства за наличието на писмено уведомление от страна на ответника, което да е довело до прекратяване на договора.

В договора се предвижда, че при невъзможност за постигане на заложените резултати - положително изменение с поне 15 позиции в резултатите на google.bg на не по-малко от 10 ключови думи в рамките на три месеца от сключването на договора, Изпълнителят се задължава да предостави услугата безвъзмездно до постигането на тази цел, но за не повече от два календарни месеца.

Във връзка с възражението на ответника за изтекла 3-годишна давност на вземанията на ответника за плащане на възнаграждението по договора, както и за неустойките от неизпълнението на ответника арбитражният състав приема, че и двете са периодични плащания – дължи се *„изпълнение на повтарящи се задължения за предаване на пари или други заместими вещи, имащи единен правопораждащ факт, чиито падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерите на плащанията са изначално определени или определяеми без да е необходимо периодите да са равни и плащанията да са еднакви"* (Тълкувателно решение № 3 от 2011 г. на ОСГТК ВКС). Ищецът счита, че възражението на ответника за изтекла давност е неоснователно, тъй като не ставало дума за периодични плащания (не бил посочени изрични дати на падеж) и се прилагала общата 5-годишна давност.

Ищецът е представил в Становището си Молба за предварително обезпечаване на бъдещ иск, до Софийския районен съд, както и Искова молба до

Софийски районен съд. Арбитражният състав счита, че посочените документи не доказват твърдените от ищеца факти.

Молбата за допускане на обезпечението не води до прекъсване на давността – в самия чл.116, б. „б“ ЗЗД е посочено, че давността се прекъсва с предявяване на иск или възражение или на искане за почване на помирително производство. В случая не е налице никой от посочените в хипотезата на правната норма юридически факти. Липсват доказателства, че обезпечението е допуснато, както и доказателства по отношение на развитието на исковото производство след депозирането на исковата молба (дали исковата молба е била редовна, върната ли е от съда, оттеглена ли е от ищеца и т.н.). Съдебната практика, която посочва ищецът в Становището си, е неотнормативна към настоящия спор.

Следователно по отношение на главницата, включително и неустойките по договора арбитражният състав намира, че ще се приложи кратката 3-годишна давност, като тя тече за всяко периодично вземане поотделно.

От тук следва, че вземанията на ищеца за възнагражденията по договора и за неустойки за част от процесния период (т.е. шест месеца и половина) са погасени по давност. Вземанията за възнагражденията по договора и за неустойки за останалата част от процесния период (т.е. за четири месеца и половина) не са погасени по давност, те са станали изискуеми и следва да се уважат като основателни, заедно със законната лихва за забава, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане. В останалата част претенцията за главницата и неустойки следва да се остави без уважение.

По отношение претенциите на ищеца и на ответника за дължими арбитражни такси и разноски, включително изплатено адвокатско възнаграждение, същите следва да се присъдят съобразно уважената, съответно отхвърлената част на иска.